

Tipsa mig!

Reporter
**ELEONORE
LENNERMARK**
019-15 53 73
eleonore.lennermark@orebroarn.se

Vi vill samla handel, coworking, föreläsningar, workshops och mat. Allt ska vara lokalproducerat, ekologiskt och hållbart.

Sara Hillersberg, Nyheter sidan 6

Årets värdpar är Malin och Jon

Den 11 mars arrangeras Örebrogalan för tolfte året i rad. I år leds galan av Jon Forsell och Malin Berg. Jon Forsell är en känd Örebroprofil med över 15 års erfarenhet som föreläsare, moderator och workshopledare. Malin Berg

ingår i Örebro länsteaters fasta ensemble sedan 1986 och är en av stadens mest hyllade scenpersonligheter. Örebrogalan går ut på att lyfta och fira framgångar som har gjorts inom bland annat näringsliv, kultur och idrott.

Polisen söker vittnen till mord

I söndags morse hittades en man i 60-årsåldern död på en väg vid ett friluftsområde vid Adolfsberg, söder om Gustavsvik golfbana. Polisens misstänkte snabbt att han kunde blivit mördad. Nu efterlyser polisen iakttagelser från området från och med lördag eftermiddag och kväll, fram till söndagsmorgonen. Ring 114 14 om du gjort några iakttagelser från platsen som kan vara av intresse för polisen.

FOTO: PAVEL KOUBEK

En av tio svenskar

ÖREBRO Var tionde svensk utsätts för stalkning. Och trots att beteendet skapar stor rädsla anses det ändå inte alltid vara ett brott.

– De som blir utsatta känner ofta att de inte får någon hjälp, säger **Susanne Strand, docent i kriminologi.**

En av tio svenskar kommer någon gång att bli utsatt för stalkning. Och ungefär lika många, var tionde svensk, utsätter någon annan för stalkning.

– Stalkning är en upprepade och oönskad kontakt som skapar oro och rädsla för dig själv eller för någon i din närhet. Om någon hör av sig flera gånger fastän man sagt ifrån att "jag vill inte ha kontakt med dig" och man blir rädd på grund av detta, då är det stalkning, förklarar Susanne Strand, docent i kriminologi vid Örebro universitet.

Hon har forskat om stalkning, trakasserier och våld i nära relationer i 15 års tid och berättar att den absolut vanligaste stalkaren är en person som den utsatta haft en relation med tidigare.

– Hälften av alla som förföljer är en före detta partner som av någon anledning inte är nöjd med att relationen har tagit slut.

Den andra hälften av stalkare delas upp i fyra kategorier: närhetssökaren, den som saknar social kompetens, hämnaren och den som förföljer i syfte att utsätta någon för en sexuell attack.

– Närhetssökaren är personer som vill ha närhet, i denna grupp finns framför allt patienter som förföljer läkare, psykologer och psykiatrisjuksköterskor. Dessa personer förstår inte att det är skillnad på en professionell relation och en privat relation. I denna kategori ingår även personer som upplever att de har relationer med kändisar, fastän de inte har det. Ofta finns det någon form av psykisk ohälsa med i bilden.

– Den som saknar social kompetens förstår inte att exempelvis kassörskan ler mot alla kunder, att det inte betyder att ni är kompisar bara för att kassörskan är trevlig mot dig. Denna grupp av stalkare är ofta lättast att säga ifrån till.

– Hämnaren är arg av någon anledning och vill hämnas. Det kan vara en

Susanne Strand är docent i kriminologi vid Örebro universitet och forskar om bland annat stalkning och trakasserier.

medarbetare, en granne, en kompis eller att man är arg på en myndighet som man anser gjort fel. Men någon som överklagar ett myndighetsbeslut är inte en stalkare förrän denne överklagat till sista instans och ändå inte accepterar beslutet utan fortsätter att kontakta myndigheten.

– Gruppen som förföljer för att utsätta någon för en sexuell attack är den grupp vi generellt är mest rädd för. De kan kartlägga en person under lång tid utan att offret vet om det.

Men vem är det då som riskerar att utsättas för stalkning? Det finns vissa riskgrupper, berättar Susanne. Störst risk för att utsättas för stalkning löper den som tidigare levit i ett destruktivt förhållande, eftersom förövaren ofta är en före detta partner.

– Finns beteendet att övervaka redan i relationen är risken större att detta beteende fortsätter efter att förhållandet tagit slut.

Även vissa yrkesgrupper löper högre risk att utsättas, exempelvis alla yrken som fattar beslut om någon annans liv till exempel polis, socialtjänst, åklagare. Och handläggare på myndigheter, så som försäkringskassan, även om det inte är handläggaren som fattat beslutet.

– Forskning visar att framför allt dem som arbetar inom psykiatri löper risk att utsättas, psykiatrisjuksköterskor och psykologer.

Även offentliga personer så som kändisar och politiker

kan inte är olagligt att exempelvis stå utanför någons jobb och vänta, man får ju stå och vänta var man vill. – Men den som utsätts tycker ju att detta är jätteobehagligt.

– Detta är en stor utmaning för polis och rättsväsendet. Och de som blir utsatta känner ofta att de inte får någon hjälp.

Genom sin forskning vill Susanne ta fram modeller och metoder för att polis, socialtjänst och företag ska bli duktigare på att identifiera vilka som är utsatta för stalkning och få mer kunskap om olika typer av stöd och skyddsinsatser som dessa personer kan behöva. Just nu arbetar Susanne med att införa sin modell "Sash" (Screening assessment for stalking and harassment) inom svenska företag. "Sash" är en slags checklista för vilken grad av oro man behöver ha för en stalkare, hur en stalkare identifieras, vad man kan göra för att få stalkningen att upphöra och framför allt hur företaget ska arbeta förebyggande för att personalen inte ska drabbas av stalkare över huvud taget.

– Många förstår inte att de är utsatta för stalkning förrän det gått ganska långt. Det är bra att upptäcka stalkning tidigt eftersom det är lättare att bryta stalkningen innan det fått ordentligt fäste hos stalkaren.

– När det gäller företag är ett vänligt bemötande det bästa man kan göra för att undvika stalkning, att gå kunden till mötes. Genom att vara trevlig kan man undvika många potentiella stalkare.

– När det gäller företag är ett vänligt bemötande det bästa man kan göra för att undvika stalkning, att gå kunden till mötes. Genom att vara trevlig kan man undvika många potentiella stalkare.

– När det gäller företag är ett vänligt bemötande det bästa man kan göra för att undvika stalkning, att gå kunden till mötes. Genom att vara trevlig kan man undvika många potentiella stalkare.

– När det gäller företag är ett vänligt bemötande det bästa man kan göra för att undvika stalkning, att gå kunden till mötes. Genom att vara trevlig kan man undvika många potentiella stalkare.

– Och precis tvärt om. "Allt gick ju så bra och sedan kom du..."

Beteendet att förfölja någon har alltid funnits. Men först på 1990-talet kom de första stalkningslagarna, i Kalifornien. Först 2011 blev det ett brott i Sverige, "olaga förföljelse".

– Men beteendet i sig är inte alltid ett brott, det beror på hur man definierar det lagmässigt, förtydligar Susanne och fortsätter:

– Lagen om olaga förföljelse består av flera underbrott där varje händelse måste kunna lagföras som ett av dessa brott. Om det finns flera underbrott kan de läggas ihop till denna lag och påföljden blir då strängare än för underbrottet i sig. Susanne berättar att det kan vara svårt att klassa beteendet som ett brott efter-

Eleonore Lennermark
019-15 53 73
eleonore.lennermark@orebroarn.se

Forskning visar att framför allt dem som arbetar inom psykiatri löper risk att utsättas, psykiatrisjuksköterskor och psykologer.

Susanne Strand

Stalkning

■ Stalkning är att någon tar upprepade kontakter med sitt offer, begär handlingar som är oönskade och uppfattas som störande, kränkande eller skrämmande.

■ **Stalkning blir ett brott - olaga förföljelse - om gärningspersonen begår upprepade brottsliga handlingar mot en och samma person. De brottsliga handlingarna måste bestå av någon eller några av följande brott:** misshandel, olaga tvång, olaga hot, hemfridsbrott eller olaga intrång, ofredande, sexuellt ofredande, skadegörelse eller försök till skadegörelse, överträdelse av kontaktförbud.

En av tio svenskar kommer någon gång att bli utsatt för stalkning, hos stalkaren", säger Susanne Strand, docent i kriminologi vid

"Många förstår inte att de är utsatta för stalkning förrän det gått ganska långt. Det är bra att upptäcka stalkning tidigt eftersom det är lättare att bryta stalkningen innan det fått ordentligt fäste Örebro universitet.

FOTO: STEFAN WESTERLUND